

Sygnatura akt II Ca 2114/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Baran
Sędziowie:	SO Katarzyna Biernat-Jarek (sprawozdawca) SR del. Krzysztof Wąsik
Protokolant:	sekretarz sądowy Sebastian Kurdziel

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2014 r. w Krakowie

na rozprawie sprawy z powództwa R. R. (1)

przeciwko (...)

przy interwencji ubocznej (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie

z dnia 17 lipca 2013 r., sygnatura akt VI C 416/12/S

1. zmienia zaskarżony wyrok nadając mu brzmienie:

„I. zasądza od strony pozwanej (...) na rzecz powoda R. R. (1) kwotę 7755 zł (siedem tysięcy siedemset pięćdziesiąt pięć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 września 2011 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1605 zł (jeden tysiąc sześćset pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.”;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 988 zł (dziewięćset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Powód R. R. (1) domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej (...) kwoty 7.755 zł z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 7.659,00 zł od dnia 31 lipca 2011 r. do dnia zapłaty

- od kwoty 60,00 zł od dnia 31 lipca 2011 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie oddalił powództwo i obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu stronie pozwanej oraz biorącemu udział w sprawie interwenientowi ubocznemu.

Sąd rejonowy ustalił, że w dniu 30 lipca 2011 r. w sklepie (...) powód, prowadzący działalność zawodową - Kancelarię Adwokacką na podstawie ustnej umowy ze stroną pozwaną zakupił za cenę 8550 zł w celach prowadzonej działalności zawodowej traktor do koszenia i zbierania trawy marki T. (...) hrb, który został mu wydany wraz z fakturą w dniu zakupu.

Przy ofercie zakupu traktorka znajdowała się informacja, że moc silnika traktorka wynosi 18,5 KM.

Kilka dni po zakupie na podstawie danych podanych na tabliczce znamionowej traktorka powód zorientował się, że rzeczywista moc silnika jest niższa i wynosi 8,98 KW, tj. około 12 KM, a nie wskazane w ofercie sprzedaży 18,5 KM. Dodatkowo powód zauważył, że traktorek nie posiada wymaganej zapadki plastikowej na przycisku automatycznym służącym do uruchomienia kosiarki oraz dodatkowej zapadki plastikowej na elemencie gwintowanym z tyłu traktorka nad uchwytem do zapięcia przyczepki. Brak plastikowej zapadki na przycisku blokującym kosiarkę uniemożliwia koszenie trawy.

W dniu 9 sierpnia 2011 r. powód zgłosił zaistniałe wady sprzedawcy w miejscu zakupu, w odpowiedzi na którą pismem z dnia 11 sierpnia 2011 r. odmówiono uwzględnienia reklamacji i załączono e-mail serwisu (...) o wprowadzeniu powoda przez pozwanego w błąd, co do zapewnienia o mocy silnika, która rzeczywiście wraz z osprzętem i przy obrotach, na jakie ustawiony jest silnik-2500-wynosi 12,2 KM.

Mailem tym poinformowano również powoda o braku możliwości ustosunkowania się do drugiej wady, opisanej przez niego w sposób nieprecyzyjny.

W reakcji na powyższe pismo powód pismem z dnia 17 sierpnia 2011 r. uzupełnił zgłoszenie, żądając wymiany traktorka na wolny od wad, czyli kompletnie wyposażony i posiadający moc silnika 18,5 KM w odpowiedzi na co otrzymał pismo producenta z dnia 23 sierpnia 2011 r. stwierdzające brak wadliwości produktu i odmawiające uwzględnienia reklamacji.

Przy braku reakcji strony pozwanej na skierowane do niej pismo o odstąpieniu od umowy powód w dniu 20 października 2011 r. udał się do sklepu (...), gdzie w dziale obsługi klienta uzyskał wiadomość, iż strona pozwana nie uwzględnia żądania powoda zwrotu należności, oraz odstąpienia od umowy.

Wady zakupionego traktorka uniemożliwiają jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem. Silnik traktorka gaśnie przy próbie koszenia, gdyż nie można uruchomić kosiarki w traktorku przy jednoczesnym zamontowaniu kosza do kosiarki. Kosiarka działa tylko bez zamontowanego kosza.

W rozważaniach prawnych Sąd rejonowy wskazał, że powód powoływał się na przysługujące mu prawo odstąpienia od umowy zakupu traktorka, po bezskutecznym wyczerpaniu trybu reklamacyjnego na podstawie art. 4 ust. 1 i 2, oraz art. 8 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, oraz o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. 2002.141.1176).

W sprawie nie budziło wątpliwości Sądu, że zakupiony traktor nie nadaje się do użytku zgodnego z jego przeznaczeniem. Sąd rejonowy odwołując się do brzmienia art. 8 ust. 1 i 4 oraz art. 4 ust. 1 i 2 cyt. ustawy uznał jednak, iż powodowi, jako przedsiębiorcy, dokonującego zakupu traktorka na potrzeby prowadzonej firmy nie przysługują

uprawnienia przewidziane wspomnianą ustawą, bowiem ich treści nie można interpretować w oderwaniu od treści art. 22¹ kc. Treść art. 22¹ k.c. udziela jednoznacznej wskazówki interpretacyjnej, iż za konsumenta może być jedynie uznawana osoba fizyczna, która nie prowadzi żadnej działalności, albo osoba, która dokonuje zakupu towaru w sposób niezwiązany z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą lub zawodową, tj. na cele prywatne.

Zdaniem sądu rejonowego przepis art. 8 nie obejmuje zakresem podmiotowym powoda prowadzącego zarejestrowaną działalność gospodarczą w branży prawniczej (dokonującego zakupu na firmę) z możliwością odstąpienia od umowy zakupu produktu jako konsumenta włącznie.

Rozważając wykładnię złożonych oświadczeń sąd rejonowy odwołał się do poglądu doktryny głoszącego, że w procesie wykładni składanych oświadczeń woli miarodajny jest sposób rozumienia ich przez odbiorcę, oraz kontekst sytuacyjny poprzedzający złożenie oświadczenia woli drugiej stronie stosunku prawnego - czyli tzw. okoliczności przedkontraktowe, wśród których decydującą rolę odgrywa w niniejszej sprawie planowane przeznaczenie nabywanego produktu na cele prowadzonej działalności. Konsumentki charakter umowy powinien być znany stronom już w fazie przedkontraktowej, przy czym decydujące jest oświadczenie osoby fizycznej złożone przedsiębiorcy, że czynność prawna ma charakter konsumencki. Powód dokonując zakupu traktorka działał, jako przedsiębiorca, i w takim też charakterze wystąpił do Sądu, bowiem jako powód wskazana jest Kancelaria Adwokacka, pozew został skierowany do Sądu Gospodarczego, a załącznikiem pozwu jest zaświadczenie o prowadzonej działalności gospodarczej.

Reasumując, poczynione ustalenia wskazują w sposób nie budzący wątpliwości, że powód prowadzący działalność zawodową w branży prawniczej nabywając traktorek na potrzeby prowadzonej działalności nie miał statusu konsumenta, a zatem jego oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży nie wywarło skutków prawnych, nawet jeśli zakupiony traktorek nie służył w rzeczywistości celom prowadzonej działalności, to niewątpliwie powód jako profesjonalista w zakresie prowadzonej przez siebie działalności zawodowej z instytucji odstąpienia od umowy wywodzonej z ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, oraz o zmianie kodeksu cywilnego zdaniem sądu rejonowego skorzystać nie mógł.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu tj. art. 98 § 1 k.p.c.

W apelacji powód, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa w całości, zarzucił sądowi rejonowemu błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie iż powód dokonał zakupu traktora do koszenia trawy jako przedsiębiorca w celach prowadzonej działalności gospodarczej.

Uzasadniając swoje stanowisko odwołał się do definicji sprawy gospodarczej i jej skonkretyzowanych cech oraz powiązania czynności zakupu traktora służącego do koszenia trawy z prowadzoną działalnością zawodową: indywidualną kancelarią adwokacką, a także nie związania sądu wskazaną podstawą prawną dochodzonego roszczenia w sytuacji gdy z ustaleń sądu, w sposób niebudzący wątpliwości wynikało, iż zakupiony traktorek jest wadliwy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako zasadna prowadzić musiała do zmiany zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy nie podziela dokonanego przez sąd rejonowy ustalenia, że powód, prowadzący działalność zawodową – kancelarię adwokacką dokonał zakupu w celach prowadzonej działalności zawodowej traktor do koszenia i zbierania trawy. W pozostałym zakresie ustalenia sądu rejonowego są prawidłowe i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne.

Wskazać należy, że ustalenie sądu rejonowego jest w istocie konsekwencją przyjętej interpretacji art. 22¹ k.c.

Stosownie do art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

O statusie konsumenta decyduje zatem kryterium podmiotowe i przedmiotowe, wskazując, że za konsumenta może być uważana tylko osoba fizyczna znajdująca się w sytuacji prawnej, polegającej na dokonywaniu czynności cywilnoprawnej, mającej wywołać skutek prawny w jej relacji z przedsiębiorcą, a ta czynność nie może być bezpośrednio związana z prowadzoną przez tę osobę działalnością gospodarczą lub zawodową.

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew zapatrywaniu Sądu Rejonowego, o statusie powoda jako konsumenta w niniejszej sprawie nie świadczy sposób w jaki wystawiono rachunek za zakup przedmiotowego traktorka, ale decyduje charakter czynności cywilnoprawnej, jej przedmiot i powiązanie przedmiotu z prowadzoną działalnością zawodową. Wskazać należy, że oferta sprzedaży przedmiotowego traktorka była adresowana do wszystkich podmiotów – klientów strony pozwanej, bez ich różnicowania, a jego przeznaczenie jako przedmiotu profesjonalnej działalności musiałoby być uzgadniane indywidualnie z takim podmiotem który, zamierzałby wykorzystywać ów traktorek w celach związanych z charakterem prowadzonej działalności. Tymczasem z okoliczności niniejszej sprawy bynajmniej nie wynika, wbrew wywiodom uzasadnienia, że dokonywany zakup związany był z zawodowym charakterem wykonywanej przez powoda działalności i powód jako nabywca określonego przedmiotu tak był traktowany przez stronę pozwaną. Istotne było bowiem przeznaczenie traktorka i cel jakemu miał służyć, to jest koszenie działki o większej powierzchni. Zakup takiego traktorka na rachunek prowadzonej działalności i jego rozliczenie przez osobę fizyczną, na co dzień świadczącą usługi prawnicze to kwestia podlegająca odrębnym przepisom i ewentualnej odpowiedzialności powoda przed organami podatkowymi.

Uwagę w tym zakresie zwróciła już strona pozwana w toku prowadzonej z powodem korespondencji, wskazując jako bardziej właściwą do dochodzenia roszczeń ustawę dotyczącą sprzedaży konsumenckiej (pismo z dn. 18.08.2011 r. k. 22)

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się bowiem do oceny czy powód zakupił towar zgodny z umową, o cechach o istnieniu których sprzedawca zapewniał i czy w związku z tym powód miał podstawę prawną dochodzenia roszczenia, przy czym ustalenie tej podstawy prawnej pozostawało w gestii sądu.

Powód w niedługim czasie po nabyciu towaru który wg opisu i reklamy miał posiadać określone cechy, m. in. znaczną, w stosunku do innych oferowanych na rynku traktorków do koszenia, moc silnika, dowiedział się zupełnie przypadkowo, że zakupiony towar nie posiada właściwości, o istnieniu których został zapewniony przez sprzedającego, m.in. poprzez eksponowanie walorów traktora w widocznym miejscu. Rzeczywista moc silnika była zupełnie inna, a dane w tym zakresie wynikały z tabliczki znamionowej umieszczonej na obudowie silnika, co wymagało jej zdjęcia. Niezależnie od tego brakowało także elementów wyposażenia, zapadki plastikowej, co w ogóle uniemożliwiało koszenie.

Wobec odkrycia, że zakupiony towar nie odpowiada jego oczekiwaniom, w zakresie rzeczywistej mocy silnika, powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, jednakże bez odwoływania się do konkretnych przepisów w tym zakresie (vide: pismo z dn. 2.09.2011 k. 23).

Sąd rejonowy czyniąc swoje ustalenia skupił się na braku podstawy do zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy ustawy o sprzedaży konsumenckiej, pomijając zupełnie istnienie przepisów kodeksu cywilnego, które w art. 560 k.c. i 561 k.c. dają kupującemu możliwość odstąpienia od umowy jeśli rzecz sprzedana ma wady - jeśli nie ma możliwości wymiany rzeczy na wolną od wad.

W niniejszej sprawie traktorek nie miał takiej mocy silnika, jaką reklamowano w ofercie sprzedaży, a sprzedawca nie był w stanie dostarczyć powodowi traktorka do koszenia trawy o takiej mocy jakiej powód oczekiwał. Wskazać przy tym należy, że strona pozwana nie wykazała by powodowi udzielono szczegółowych informacji co do rzeczywistej mocy silnika, po założeniu wszelkich elementów niezbędnych przy koszeniu, a jego rzeczywista moc wynikała z opisu i informacji o sprzedawanym produkcie wystawionym i dostępnym w miejscu ekspozycji.

Zatem nawet jeśli sąd rejonowy uznał, że powód nie miał podstaw do odstąpienia umowy na podstawie ustawy z dn. 27.07.2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, to podstawę taką miał na gruncie powołanych przepisów kodeksu cywilnego.

Biorąc pod uwagę, że sprawa między stronami nie miała charakteru gospodarczego, a i strona pozwana uważała, że bardziej właściwe w sprawie reklamacji będą przepisy ustawy o sprzedaży konsumenckiej, nie było przeszkód w dokonaniu subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod właściwe w tym zakresie regulacje prawa materialnego.

Stosownie do art. 4 ust. 3 ustawy o sprzedaży konsumenckiej domniemywa się, że towar konsumpcyjny jest zgodny z umową, jeżeli nadaje się do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zwykle używany, oraz gdy jego właściwości odpowiadają właściwościom cechującym towar tego rodzaju. Takie samo domniemanie przyjmuje się, gdy towar odpowiada oczekiwaniom dotyczącym towaru tego rodzaju, opartym na składanych publicznie zapewnieniach sprzedawcy, producenta lub jego przedstawiciela; w szczególności uwzględnia się zapewnienia, wyrażone w oznakowaniu towaru lub reklamie, odnoszące się do właściwości towaru, w tym także terminu, w jakim towar ma je zachować.

Analiza tego przepisu w zestawieniu z ustalonym prawidłowo stanem faktycznym pozwala jednoznacznie stwierdzić, co już podnoszono powyżej, że towarem eksponowanym i sprzedawanym był traktorek do koszenia trawy o mocy silnika 18 KM i w tym zakresie strona pozwana nie wykazała, że udzielono nabywcy wszelkich niezbędnych informacji, które wyprowadziłyby go z przekonania, że rzeczywista moc silnika traktorka jest inna, zatem nie wykazała zaistnienia przesłanek zwalniających ją z odpowiedzialności zgodnie z art. 7 tej ustawy.

Biorąc pod uwagę, że w ofercie sprzedaży nie ma produktu, jakiego oczekiwał powód tj. traktorka z silnikiem, który w warunkach użytkowania dysponuje mocą 18 KM, zasadne było złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży co gwarantowały art. 4 ust. 1 oraz art. 8 ust. 4 ustawy o sprzedaży konsumenckiej.

Wobec uznania, że powód miał podstawy do odstąpienia od umowy strona pozwana jako sprzedawca winna zwrócić uiszczoną cenę i poniesione koszty związane z transportem przedmiotowego traktorka w łącznej kwocie 7 755 zł odsetkami liczonymi na podstawie art. 455 k.c. od dnia wskazanego w piśmie z dn. 2.09.2011 r. tj. od dnia 9 września 2011 r. stąd zmiana zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa, które oddalono w niewielkiej tylko części dotyczącej żądania zapłaty odsetek od dn. 30.07.2011 r.

Z tych też względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., a apelację oddalił także w części dotyczącej żądania zapłaty odsetek od dn. 30.07.2011 r.

Zmiana wyroku prowadzić musiała także do zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu za I instancję, o których orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, dlatego też strona pozwana winna zwrócić powodowi uiszczoną opłatę sądową od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1217 zł – zgodnie z § 6 pkt 4 Roz. Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

O kosztach postępowania odwoławczego również orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i zasądzono na rzecz powoda uiszczoną opłatę sądową od apelacji oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł – zgodnie z § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.